

Mødet den 28. Februar 1907.

(For lukkede Døre).

Fraværende: Borgmesteren, Harald Jensen og Magnus Nielsen.

Bankdirektør Nørgaard ledede Forhandlingerne med forventet Konstitution fra Stiftamtet.

1. (J. Nr. 470—1906). Fra **Folketingets Finansudvalg** var modtaget Meddelelse om, at Udvalget af Hensyn til Rigsdagsarbejdet ikke nu kunde efterkomme Byraadets Indbydelse til at komme til Aarhus for at tage forskellige Forhold i Øjesyn, hvorimod Udvalget haabede, at kunne aflægge det omhandlede Besøg i Løbet af den kommende Sommer.

Til Efterretning.

2. (J. Nr. 363—06). Efter Indstilling af Skoleudvalget og Skolekommission vedtog man til et **ledigt Lærerindeembede** at indstille efternævnte:
 1. Frk. E. Lund, Aarhus,
 2. » A. Hansen, —
 3. » G. Emanuel, Randers.
3. (J. Nr. 471—06) Fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse forelaa 3 af Stadsingeniøren efter Anmodning af Generaldirektøren for Statsbanerne udarbejdede Forslag til en **Forbindelsesbane** mellem den projekterede Banegaard i Mølleengen og den ny Havn over Marselisborg Mark.

Udvalget indstillede, at Planerne tilstilledes Generaldirektøren med følgende Skrivelse:

• Ved Hr. Generaldirektørens Nærværelse her i Efteraaret drøftedes Mulighederne for en Forbindelsesbane med Havnen syd om Byen, for det Tilfælde, at Statsbanerne skulde komme til det Resultat, at Trafiken paa Havnen ikke kan besørges ad den nuværende Havnebane.

Hr. Generaldirektøren udtalte, at den i sin Tid projekterede forsænkede Havnebane særlig paa Grund af de mange Broer vilde blive meget kostbar at anlægge, og anmodede derfor om at faa undersøgt, om ikke en Forbindelsesbane længere syd paa, uden eller med mindre Forsænkninger og med færre Vejoverskæringer, kunde tænkes anlagt. I den Anledning har man ladet udarbejde medfølgende Plan 1, hvoraf det fremgaar, at der ved en sydligere Linie vil kunne undgaaes en Del Overskæringer, men Banen vil paa forskellig Maade blive til stor Gene for Skoven, ligesom det, at den bl. a. maa føres i Niveau over den stærkt befærdede Dalgas Avenue og over Strandvejen, selvfølgelig maa anses for en meget stor Ulempe.

Da Statsbanerne fornylig har meddelt Byraadet, at en eventuel Havnebane ønskes lagt syd for den ny Kirkegaard, maa den vestlige Del af den ovenfor nævnte Havnebane ændres som vist paa Plan 2. Endvidere er denne Bane paa Plan 3 vist ført under Hovedbanen og under de Mezas Vej«.

Nørgaard udtalte, at Generaldirektør Ambt ønskede at vide, om det kunde lade sig gøre at lægge den projekterede Havnebane noget sydligere end oprindelig tænkt. Da det i denne Sag gjaldt om at handle med stor Varsomhed, og da man

maatte undgaa, at Byraadet indtog en bestemt Stilling, foreslog det nedsatte Udvalg, at man indsendte den udarbejdede Plan ledsaget af foranstaaende Skrivelse, hvori man i Grunden intet sagde.

Filtenborg kunde ønske, at man ogsaa fremhævede den Skade, Villakvarteret muligvis kunde lide.

Nørgaard mente, at dette var paapeget i Skrivelsen.

Vestesen vilde anse det for heldigst, om man bestemte fremhævede det uheldige i Niveauoverskæringer paa dette Terræn.

Nørgaard troede ikke, dette vilde være heldigt, da man i saa Fald var inde paa at anbefale en bestemt Plan, og man vilde jo netop undgaa at accentuere Byens Ønsker.

Vestesen kunde tænke sig den Mulighed, at det endte med, at vi fik den sydlige Linie; saa havde vi virket med til en Niveauoverskæring over Strandvejen, og Havnetrafik paa dette Terræn vilde være yderst uheldig, idet denne Trafik var langt værre end Linietrafik, der foregik til bestemte Tider. Han indsaa nok, at man maatte gaa varsomt frem, men man skulde ogsaa nødig være saa varsom, at den sydlige Linie blev gennemført.

Jakob Jensen ansaa det for bedst at holde paa Udvalgets Forslag. Tog vi dette Standpunkt, kunde vi maaske senere stille vore Betingelser.

Indstillingen vedtoges.

4. (J. Nr. 465—06). Fra Udvalget for »**Vennelyst**« forelaa Indstilling om at modtage følgende fra Restauratør Svejstrup indgaaede Tilbud paa Leje af Restarationspavillonen i indeværende Aar:

»Undertegnede Restauratør A. Svejstrup,
»**Vennelyst**«, tillader mig herved at tilbyde Leje-

maal paa Etablissementet »Vennelyst« for Aaret 1ste Januar 1907 til 1ste Januar 1908 for en aarlig Leje af 3500 Kr., er Tre Tusind Fem Hundrede Kroner, Bekostning af Betjening til Lysanlægget, Levering af Kulspidser samt Amortisation af Belysningens Anlægssum med 7 pCt.

Nærværende mit Tilbud er afhængig af Restaurationslokalernes og Salens fornødne Istandsættelse, af Toilet- og Garderoberums Indrettelse i Kælderetagen og de nærmere Vilkaars Fastsættelse i speciel Kontrakt«.

Jul. Andersen antog ikke, at man opnaaede noget ved at udbyde Etablissementet, idet Forholdene var betydeligt forandrede derved, at Lejemaalet kun kunde gælde et Aar. Udvalget foreslog derfor, at man udlejede »Vennelyst« til den nuværende Vært for endnu et Aar og imødekom ham med Hensyn til Forbedring af Toilet- og Garderobeforholdene. Disse Forbedringer vilde koste ca. 500 Kr., og Hr. Svejstrup kunde sikkert ikke presses højere op, da han hvert Aar havde sat Penge til ved Forretningen.

Mikael Johansen fandt det urimeligt at leje Etablissementet ud for 3000 Kr., nu da Kommunen ofrede mange Penge paa at skaffe god Musik, men urimeligere var det dog, at Hr. Svejstrup yderligere stillede Fordringer om, at Kommunen skulde bekoste Toilet og Garderobe. Paa den Maade havde Værten kun at tage Indtægterne. Da der nu skulde ske en Forandring til det bedre med »Vennelyst«, maatte man først og fremmest have en ny Vært, for Hr. Svejstrup var sikkert ikke Pladsen voksen; Publikum var ikke tjent med som nu at faa serveret i snavsede Kopper og Glas. Naar nu Kommunen istandsatte de gode Lokaler

og lejede god Musik, maatte der sikkert komme antagelige Tilbud, hvis Etablissementet blev udbudt.

Filtenborg var enig med Hr. Johansen i, at det var kedeligt at beholde Hr. Svejstrup, men efter de Forhandlinger, der var foregaaet, var der vel intet andet at gøre end at beholde ham et Aar endnu, dog burde Hr. Svejstrup selv afholde mulige Reparationer, ligesom man ogsaa maatte fastholde en Leje af 3500 Kr. Endvidere maatte det ligge i Sagens Natur, at Udvalget ved festlige Lejligheder havde Ret til at lade andre holde Udsækning fra andre Pladser i »Vennelyst«, samt at der ikke udstedtes Familiekort à 1 Kr. 50 Øre.

Samuel sen fandt Lejesummen vel lille, men vilde dog gaa med til Udvalgets Forslag. Det var ikke let at faa en Vært uden paa et længere Aaremaal, og skulde man leje ud paa flere Aar, var man ogsaa bundet til i disse Aar at afholde Udgifterne til Musik. Han vilde derfor anbefale, at man fulgte Udvalget og derved fik en Ende paa Sagen.

Lotttrup betonedes, at Udvalget snart var ked af at komme med Forslag, og han beklagedes, at Hr. Harald Jensen ikke var til Stede, idet han vist var det ældste Medlem, der havde været med til at bygge Pavillonen. Dette Lejemaal gjaldt kun for et Aar, og hvis det nu ikke gik, antog han ikke, at Udvalget næste Aar vilde komme med Forslag.

Jul. Andersen havde ikke set snavset Service i »Vennelyst«, men Lokalerne var meget daarligere. Da »Vennelyst« sidst blev udbudt, blev der averteret i flere Københavnsblade foruden i de lokale Blade, og alligevel indkom der kun to Tilbud. Toilet- og Garderobeforholdene var meget uheldige, og det var af stor Betydning for Etablissementets Trivsel, at disse Forhold forbedredes.

Selvfølgelig maatte Værten have Eneret paa at servere, det vilde være ubilligt andet, men som Hr. Lottrup sagde, det var meget utaknemmeligt at sidde i Vennelystudvalget, for det fik Ubehageligheder, hvordan det saa bar sig ad. Han vilde anbefale at følge Udvalgets Indstilling, da der sikkert ikke var noget bedre at opnaa for Øjeblikket.

Simonsen vilde spørge Udvalget, om det ikke havde tænkt paa at faa Priserne paa Varerne fastsat. Det var tidligere ved Fester lykkedes at faa Priserne nedsat noget, hvilket maatte synes meget rimeligt.

Vestesen kunde ikke beklage, at Udvalgets Indstilling fik den Medfart, den fik, eftersom Byraadet tydelig til Udvalget havde udtalt sine Ønsker, særlig da at man ikke ønskede Hr. Svejstrup. Han vilde spørge, om der var gjort Forsøg med at avertere under de nuværende Forhold, idet han fandt, at det fuldstændig var at opgive Ævret, hvis man atter antog Hr. Svejstrup, saa maatte man sikkert hellere lukke det hele.

Mikael Johansen vilde erindre om, at det under Forhandlingerne om den nye Ordning var en sikker Forudsætning, at Hr. Svejstrup maatte bort, men alligevel kunde det se ud, som om Udvalget netop ønskede at beholde Hr. Svejstrup, der aldeles ikke var dygtig nok, men utvivlsomt bar en ikke ringe Del af Skylden for, at »Vennelyst« nu var saa langt nede. Hvis der ikke kunde findes en anden Vært, var han fristet til ligesom Hr. Vestesen at foretrække, at det hele blev lukket. Selvfølgelig var det ikke hans Mening, at Lokalerne var gode, havde han sagt det, var det naturligvis en Fortalelse. Ved store Fester kunde een Vært umuligt bestride det hele, og det vilde derfor sikkert være praktisk, om man ved saa-

danne Lejligheder kunde etablere Udsalg af Øl, Kaffe etc. paa forskellige Steder. Hvis dette kunde lade sig arrangere, og hvis Priserne blev fastsat nogenlunde rimelige, kunde han til Nød gaa med til Udvalgets Indstilling.

Jul. Andersen fandt, at man kastede det ene ny Spørgsmaal efter det andet ind i Sagen, og han ansaa det for umuligt med saa kort Varsel at finde en habil Mand, der havde den tilstrækkelige Sum, ca. 20000 Kr., rede. Ønskede man en anden Vært, maatte man udbyde Etablissementet for et længere Aaremaal, for udbyde det under de nuværende Forudsætninger vilde ikke føre til noget.

Filtenborg ansaa Sagen for delvis afgjort ved Budgetbehandlingen, idet det var vedtaget at anvende ca. 15000 Kr. til Musik, men hvis Hr. Svejstrup nu fik Forretningen, maatte Udvalget ved større Fester være fuldt berettiget til ogsaa at lade andre faa noget at bestille udenfor den Plads, Pavillonen, Hr. Svejstrup havde lejet.

Lottrup mindede om, at det ikke var Udvalgets Forslag at give gratis Musik, men da Byraadet vedtog dette, ønskede Udvalget selvfølgelig at føre Sagen igennem paa bedste Maade. Han troede, at det vilde blive meget vanskeligt nu at faa en anden Vært, og Hr. Svejstrup var heller ikke udygtig, men han havde for mange Jern i Ilden. At oprette andre Beværtninger vilde være umuligt, og Hr. Svejstrup havde ved at bygge Filialbygningen ved den store Plæne sørget for, at der kunde udskænkes fra flere Steder.

Simonsen mente ikke, Hr. Andersen kunde afvise Forslaget om at faa indført bestemte Priser. De høje Priser var motiveret ved, at Publikum fik Musikken i Tilgift, men naar Værten havde Mu-

sikken gratis, maatte han være i Stand til at sælge Varerne billigere. Kunde lavere Priser gennemføres, vilde »Vennelyst« sikkert vinde derved, idet mange ikke gik der nu af Skræk for de høje Priser.

Jul. Andersen oplyste, at Forskellen paa Priserne ikke var saa stor, som man maaske tænkte sig; Kaffe f. Eks. kostede overalt 20 Øre, men nogle Steder blev den serveret med eet andre Steder med to Stykker Brød til, og deraf kom Prisforskellen.

Jakob Jensen vilde gerne have været færdig med Hr. Svejstrup, men da Udvalget sikkert havde sluttet Kontrakt med Musikerne, kunde man ikke tænke paa at opgive det hele, og da Tiden var saa fremskreden, vilde det være i høj Grad vanskeligt at finde en dygtig Vært, saa man blev vist nødt til at bide i det sure Æble og arrangere sig med Hr. Svejstrup i Aar, men forhaabentlig kunde man sidst paa Efteraaret tales ved om Ordningen for 1908. Eventuelle Forandringer burde Kommunen ikke betale; hvis Hr. Svejstrup fastholdt det, maatte han hellere gaa, og man kunde saa musicere uden Vært. Han vilde henstille, at man spurgte Hr. Svejstrup, om han vilde give den forlangte Leje, uden at Kommunen afholdt Reparationer og Forandringer. Med denne Ændring kunde han gaa med til Udvalgets Indstilling.

Vestesen indrømmede, at det var efter hans Forslag, at Byen nu gav Musik i »Vennelyst«, men det havde været Byraadets Mening, at Hr. Svejstrup skulde bort. Iøvrigt syntes han ikke, der var noget i Vejen for, at man udbød »Vennelyst« for 5 Aar med den Bemærkning, at Kommunen det første Aar foranstaltede Koncerterne og vedblivende var villig til dette, hvis det gik

saa godt, som man forventede. Disse Vilkaar vilde være langt gunstigere end tidligere, og i ethvert Fald kunde han ikke være med til at beholde den nuværende Vært.

S a b r o e var overbevist om, at der med den nye Ordning vilde oprinde en ny Ære for »Vennelyst«, men Forudsætningen, for at det gik, maatte være, at man fik en anden Vært. De fleste Værts-husholdere betragtede Publikum som Udbytnings-objekt, men det var Byraadets Pligt saa vidt muligt at beskytte Borgerne mod Udbytning af Restauratørernes lille Flok. De fleste Folk havde ikke Raad til at betale de høje Restaurationspriser, og der var ingen Tvivl om, at Fastsættelsen af mindre Priser vilde være saavel i Værtens som i Publikums Interesse. For i Aar var man vel nødt til at beholde Hr. Svejstrup, men det vilde sikkert være rigtigst, at Kommunen selv overtog Forretningen og engagerede en dygtig Mand, som ikke var interesseret i Priserne, til Bestyrer.

M i k a e l J o h a n s e n antog, at den af Hr. Svejstrup byggede Filialbygning var overtaget af Kommunen, som altsaa nu ejede alle Bygninger i »Vennelyst«. Han var ikke sikker paa, at Udvalget havde gjort, hvad der kunde gøres for at skaffe en anden Vært. Værterne i Handels- og Kontoristforeningen og i Haandværkerforeningen kunde muligvis have Lyst til den Forretning, maa-ske kunde der træffes Arrangement med en af dem. Han vilde foreslaa, at man lod Udvalget i en 14 Dages Tid forsøge at skaffe en anden Vært, eventuelt spørge de nævnte Værter.

J u l. A n d e r s e n vilde erindre om, at Udvalget paa Grund den sene Budgetbehandling ikke havde kunnet gøre mere for at finde Liebhave-re. Hvis Kommunen selv skulde drive Forretningen,

vilde der medgaa store Summer til Service og Inventar, saa det vilde vist blive et kostbart Eksperiment. Til Hr. Johansen vilde han sige, at hvis de omtalte Værter havde haft Lyst til at overtage »Vennelyst«, var det underligt, at de ikke havde meldt sig. Udvalget havde selvfølgelig ikke og vilde ikke henvende sig personlig til dem.

Filtenborg syntes ikke, Udvalget havde været energisk nok, muligvis havde der været andre Liebhave-re at finde. At faa indført lavere Priser i »Vennelyst« vilde sikkert ikke være heldigt, da det vilde give Aaledning til Misfornøjelse, hvis Byen saaledes favoriserede et enkelt Forlystelsesetablissement.

J. C. Petersen troede ikke, der var andet at gøre, end at beholde Hr. Svejstrup; det var ikke let i Hast at finde en dygtig Vært. Men beholdt man Hr. Svejstrup, maatte han selv afholde Udgifterne til mulige Reparationer, vilde han ikke det, maatte man hellere lukke det hele. Ligesom Hr. Filtenborg vilde han anse Udvalget for berettiget til ved større Festligheder at udleje Pladser til andre Værter, idet det maatte være en Forudsætning, at Værten kun disponerede over Pavillonen og den grusbelagte Plads foran denne. En saadan Ordning vilde medføre Indtægter for Kommunen og Behageligheder for Publikum.

Jakob Jensen mente, at det vilde være vanskeligt at komme ind paa, at lade andre end Værten faa Adgang til at servere i Anlæget, men han vilde lægge Udvalget paa Sinde, at det ved større Festligheder maatte sikre sig, at Hr. Svejstrup stillede Serveringstelte op paa passende Steder.

Nørgaard havde ligesom flere andre haft den Opfattelse, at der med de forøgede Udgifter til »Vennelyst« vilde oprinde en ny Æra for dette

Etablissement, men Misfornøjelsen med Hr. Svejstrup var vist ret almindelig, skønt det lod til, at Udvalget gerne vilde beholde ham. Sagen forholdt sig muligvis saaledes, at Udvalget havde været lidt gnaven over den nye Ordning med Musikken, og derfor vilde det beholde Hr. Svejstrup for at vise, at det heller ikke gik paa denne Maade. Iøvrigt kunde man heller ikke uden videre efter det foreliggende Forslag antage Hr. Svejstrup, der maatte først fremkomme en nærmere Kontrakt, idet Hr. Svejstrups Tilbud og Udvalgets Forlangende ikke stemmede ganske overens. Ej heller fremgik det af Indstillingen, hvem der skulde betale Belysningen.

Imidlertid blev man vel nødt til at bøje sig og antage Hr. Svejstrup, skønt Forsøget sikkert vilde mislykkes, men man maatte bestemt holde paa, at Hr. Svejstrup skulde give 3500 Kr. aarlig i Leje, uden at Byen bekostede mulige Omforandringer, ja muligvis burde man gaa lidt videre og forlange, at Hr. Svejstrup selv skulde afholde Udgifterne ved Indretning af Toilet- og Garderobesrum. Paa disse Betingelser kunde han godt gaa med til at følge Indstillingen.

M i k a e l J o h a n s e n vilde stille Forslag om, at man sendte Sagen tilbage til Udvalget i 14 Dage, subsidiært at man sluttede sig til Hr. Jakob Jensens Forslag. Udvalget burde saa konferere med de tidligere nævnte Værter.

J u l. A n d e r s e n var klar over, at der maatte affattes en Kontrakt i Overensstemmelse med Bestemmelserne, men han forstod ikke, at man kunde tage fejl af, at Hr. Svejstrup skulde betale Belysningen. Med Hensyn til Oprettelsen af Filialer ved større Fester saa fandt han det vanskeligt at afgøre, hvad der var »større Fester« og hvad ikke,

det var afhængig af mange Forhold. Grunden til den mangelfulde Servering laa i, at de mange Mennesker var stuvet sammen paa en forholdsvis lille Plads, og det vilde Filialer ikke hjælpe paa. Forholdene i »Vennelyst« var i det hele taget meget daarlige, og det vilde de være selv for den mest udmærkede Vært.

Simonsen var forbavset over, at Anlægget ikke var udbudt efter den nye Ordning. Det, at et 25 Mands Orkester musicerede under en udmærket Dirigent, maatte sikkert give andre Lyst til at forsøge. Maaske kunde der være Anledning til at udbyde Forretningen igen, men han maatte give Udvalget Ret i, at det ikke kunde løbe til de forskellige Værter og forhøre om Tilbud. Muligvis kunde Hr. Johansen underhaanden fremskaffe Tilbud, og det var derfor rigtigst at udsætte Sagen i 14 Dage.

Sabroe vilde ikke stille Forslag om, at Byen selv drev Restaurationen, det var kun en Henstilling. At Priserne blev fastsat vilde ubetinget være det klogeste rent forretningsmæssig set, eftersom det store Publikum slet ikke havde Raad til at nyde noget i »Vennelyst« efter de nugældende høje Priser.

Garderoben burde Kommunen overtage og læje ud, og ligeledes burde Kommunen selv indrette Toilettet, saa fik man det billigst og bedst, men selvfølgelig maatte Hr. Svejstrup betale det.

Jul. Andersen oplyste, at det var Udvalgets Mening, at der var meget faa Liebhavere maaske slet ingen, da Etablissementet kun kunde udbydes for et Aar. Det var vel rigtigt, at Priserne blev noget reduceret, men det maatte man vente med, til man kunde byde alle Skovrestaurationerne lige Vilkaar. Han troede ikke, man fik

Glæde af at leje Garderoben ud, da det kun var ved ganske enkelte Lejligheder, der var Brug for Garderobe; til daglig Brug lagde ingen Tøjet fra sig. Men det vilde være rigtigst, at Kommunen selv indrettede baade Garderobe og Toilet for at faa disse Bekvemmeligheder saa gode som mulig.

M o u s t e n mente i Modsætning til Udvalget, at Etablissementet godt kunde udbydes for længere Tid end et Aar; det kunde jo betydes Værten, at det kun var det første Aar, Byen gav Musik, de følgende maatte han selv arrangere Underholdningen.

V e s t e s e n saa paa Sagen som Hr. Moustén og vilde foreslaa, at man udbød »Vennelyst« paa 5 Aar med gratis Musik af et 25 Mands Orkester det første Aar, og saaledes at det kom an paa Forholdene, om Kommunen de følgende Aar vilde fortsætte.

F i l t e n b o r g syntes ikke, man skulde binde sig for længere Tid. Han kunde heller ikke gaa med til at indføre lavere Priser, den gratis Musik var Begunstigelse nok. I Stedet for at omordne Toilet- og Garderobeforholdene, hvad sikkert vilde koste flere 'l'usinde Kroner, maatte man hellere lade alt være, som det var, til lidt ind i September, da man til den Tid vilde have klarere Blik for, hvorledes en endelig Ordning burde være.

S i m o n s e n fandt ingen Rimelighed i at tale om Begunstigelse, og han vilde stille Forslag om, at man fastslog Prisen for Kaffe til 20 Øre, for en Kage til 5 Øre, for en Bajer til 17 Øre og for en skattefri Øl og en Sodavand til 15 Øre.

L o t t r u p vilde finde det meget urigtigt at udbyde Anlæget paa 5 Aar, da vi i saa Tilfælde kun vilde skade os selv, idet vi intet fik for at indføre den gode Musik.

J. C. P e t e r s e n vilde gaa med til at beholde Hr. Svejstrup et Aar.

N ø r g a a r d troede ikke, der kunde være Tale om andet end at henstille til Udvalget om at udbyde »Vennelyst« paa ny; man kom sikkert ikke længere.

S i m o n s e n mente, man kunde bemyndige Udvalget til at antage Hr. Svejstrup paa den Betingelse, at Kommunen intet vilde have med eventuelle Reparationer at gøre, og at Priserne skulde fastsættes.

S a b r o e fandt det ikke rigtigt at fastsætte en bestemt Entre, da der kunde gives Lejligheder, f. Eks. naar Berømtheder optraadte, hvor en noget forhøjet Entre vilde være berettiget.

V e s t e s e n anmodede Udvalget om ikke at glemme at faa indført en Bestemmelse i Kontrakten om, at Hr. Svejstrup skulde betale Belysningen, men at han intet havde med Buelampernes Pasning at gøre.

J u l. A n d e r s e n meddelte, at Udvalget var paa det rene med, at de 15 Øre i Entre kun var en Grundtakst, og at man nok, naar fremragende Kunstnere optraadte, kunde forhøje Entreen noget, dog ikke gerne højere end til 25 Øre, da det gjaldt om at faa Tag i det bredest mulige Lag af Befolkningen.

N ø r g a a r d fandt det ikke rigtigt at indføre Entreens Størrelse i Kontrakten; 15 Øre maatte være den almindelige Takst, som det overlodes til Udvalget at forhøje, naar det fandt det rimeligt. Det var selvfølgelig bedst, at Kommunen foretog Reparationerne, og dem kunde man maaske overtage, mod at Lejen forhøjedes til 4000 Kr.

M i k a e l J o h a n s e n ønskede, at der blev

forskellige Priser paa Partoutkort, naar der skulde være forskellig Entre.

Jakob Jensen havde stillet sit Forslag, fordi han havde Lyst til at se, om Hr. Svejstrup virkelig var saa ked af »Vennelyst«, men nu lod det jo til, at Udvalget fik sin Vilje. En Omordning af Toilettet kunde han ikke gaa med til, før han saa, hvorledes det kunde indrettes, og hvad det vilde koste.

Filtenborg vilde anmode Udvalget om at ordne det saaledes, at der blev oprettet smaa Restaurationspavilloner. Hr. Svejstrup lejede kun Hovedpavillonen.

Sabroe fremhævede Vigtigheden af, at Toiletforholdene blev ordnet tidssvarende. Denne Sag maatte ikke overlades til Hr. Svejstrup.

Samuelson troede ikke, at man fik Toilet- og Garderobe indrettet hverken for 500 eller 1000 Kr.

Nørgaard mente ikke, at det kom an paa, om det blev 500 eller 1000 Kr. Disse Forhold skulde ordnes, enten der skulde være Restauration eller ej, saa man kunde lige saa godt gøre det straks som senere.

Jakob Jensen troede ikke, det var muligt nu at indrette et tidssvarende Toilet i »Vennelyst«, da Kloakforholdene ikke tillod det.

Nørgaard vilde foreslaa, at man tilbød Hr. Svejstrup Restaurationen for 3500 Kr. uden Forpligtelse for Kommunen til at istandsætte Toilettet og med det Forbehold, at Hr. Svejstrup frafaldt Kravet om Istandsættelserne.

Rahr mente, at da de uheldige Garderobe- og Toiletforhold havde varet saa længe, kunde de gaa et Aar endnu.

Sabroe betonedes, at da det nu paa en Maade var Kommunen, der drev Anlægget, kunde man

ikke være bekendt at vedblive med det nuværende Griseri.

N ø r g a a r d maatte fremhæve, at hans Forslag ikke var nogen Indrømmelse overfor Hr. Svejstrup.

J a k o b J e n s e n fandt det urigtigt, at man bandt sig til en Udgift, hvis Størrelse man ikke havde Anelse om.

N ø r g a a r d kunde ændre sit Forslag derhen, at Lejen sættes til 3500 Kr. med Forpligtelse for Hr. Svejstrup til at bidrage 500 Kr. til Omordning af Toilet og Garderobe, hvis Kommunen ønskede at indrette disse Bekvemmeligheder anderledes.

M i k a e l J o h a n s e n foreslog, at Sagen udsattes i 8 Dage, mod at han forhandlede med forskellige Værter. Hvis der ikke i Løbet af den Tid fremkom antagelige Tilbud, kunde man give Forretningen til Hr. Svejstrup.

M o u s t e n ønskede ingen underhaands Forhandlinger, saa maatte man hellere udbyde Etablissementet.

J a k o b J e n s e n vilde gaa med til, at »Vennelyst« blev tilbudt Hr. Svejstrup paa de anførte Betingelser; vilde han ikke gaa ind paa dem, maatte Udvalget forsøge at udbyde Anlægget.

M i k a e l J o h a n s e n frafaldt sit Forslag.

Byraadet vedtog at udleje selve Restaurationspavillonen med den foranliggende grusede Plads til Hr. Svejstrup for Aaret 1907 paa de oprindelige Vilkaar og paa de af Svejstrup og Udvalget foreslaaede Betingelser med nedennævnte Ændringer, idet det præciseres, at Lejeren betaler den elektriske Belysning i hele Anlægget. Entréen fastsættes til 15 Øre pro persona, dog at Udvalget til enhver Tid kan fastsætte en højere Entré. Sæsonkort udstedes ikke. Ved større Fester kan Udvalget udleje Dele af Anlægget til andre Restaura-

tører. Lejen sættes til 3500 Kr. og desuden forpligtes Svejstrup til at udrede 500 Kr. i Bidrag til Udgifterne ved en Omordning af Garderobe- og Toiletforholdene, for saa vidt Byraadet maatte bestemme sig til at lade en saadan udføre. Lejeren stiller Garanti for Halvdelen af Lejen.

5. (J. Nr. 17²³—06). Andragende fra fhv. Opsynsmand Niels Nielsen om Eftergivelse af **Fattighjælp** til Beløb 28 Kr. ydet til Sygehusophold.

Bevilgedes.

6. (J. Nr. 17²¹—06). Andragende fra Arbejdsmand Niels Bech om Eftergivelse af **Fattighjælp** til Beløb 816 Kr. 32 Øre.

Bevilgedes.

7. (J. Nr. 8¹⁶—06). Andragende fra Bogholder S. S. Malling om **Fritagelse for Kommuneskat** paa Grund af Sygdom.

Kunde ikke bevilges.

8. (J. Nr. 16⁸—06). Andragende fra Gæstgiver J. P. K. Nielsen om Eftergivelse af **Brændevinsafgift**.

Afsloges.

9. (J. Nr. 13⁶—06). Der bevilgedes Politibetjent N. Nielsen et Beløb af 48 Kr. til **Massagebehandling** for en i Tjenesten paadraget Beskadigelse af den ene Fod.

10. (J. Nr. 12—06). Indstilling fra Udvalget for **Aldersunderstøttelse** om Tildeling af forskellige Understøttelser.

Tiltraadtes.

11. (J. Nr. 469—06). Andragende fra **Overlæge E. Müller** om Rejsetilladelse i 3 Uger.

Bevilgedes.

12. (J. Nr. 468²—06). Fra Marselisborgudvalget forelaa følgende Indstilling:

»I Henhold til Byraadets tidligere Beslutning bliver der at udleje af Marselisborg Mark-

jorder 54 $\frac{1}{2}$ Td. Land til Havelodder, nemlig af Ellemarken 40 $\frac{1}{4}$ Td. Land, mellem Skanderborgvejen og Trælastpladsen 10 $\frac{1}{4}$ Td. Land samt ved Hans Brogesgade ca. 4 Tdr. Land, fra 1. Marts d. A. paa de hidtil værende Betingelser ifølge vedlagte af Forpagter Skov benyttede Lejekontrakt. — Prisen er vedtaget at være 1 Øre pr. □ Alen aarlig, dog saaledes, at Kommunen uden Vederlag udlægger Jord til Veje og bortskaffer de paa disse henlagte Sten fra Haverne.

Til Foreninger, som ønske at leje mindst 5 Tdr. Land, indrømmes en Moderation af 10 % imod, at saadanne Foreninger indbetale det samlede Beløb i Henhold til Kontrakterne.

Til Varetagelse af Kommunens Interesser, Udleje af Arealet, Inkassation af Pengene samt Tilsyn med hele Driften paa de udlejede Lodder og paa Frihaverne har Udvalget foreløbig ansat Urmager Carl Sørensen med en Løn af 500 Kr. aarlig.

Angaaende Frihaverne paa det afgravede Areal har man endnu ikke kunnet tage nogen endelig Bestemmelse, da Aflevering fra Havnens Side endnu ikke er foregaaet.

Filtenborg meddelte, at Forpagteren tidligere havde udlejet disse Havelodder for 1 Øre pr. □ Alen. Hvis Kommunen i Utide inddrog Lodderne, skulde Lejerne have Erstatning, dog gjaldt dette ikke for enkelte Lodder ved Hans Brogesgade, hvor Lejen kun var $\frac{1}{2}$ Øre pr. □ Alen. Nu foreslog Udvalget, at Prisen overalt sattes til 1 Øre pr. □ Alen, mod at Kommunen borttog Sten og andet Affald fra Vejene, og at man indrømmede Foreninger, som lejede mindst 5 Tdr. Land en Rabat af 10 pCt. Paa denne Maade

vilde man højst opnaa en Pris af 100 Kr. pr. Td. Land, hvad sikkert var billigere end Nord for Byen. Imidlertid havde det vist sig vanskeligt at faa dannet Foreninger, der eksisterede to, og et Par mindre var anmeldt; muligvis blev man nødt til at nedsætte Arealet for Udleje til Foreninger fra 5 til 3 Tdr. Land.

Paa Grund af Lejernes forøgede Antal ansaa man det for nødvendigt, at der ansattes en Mand til at forestaa Udleje og Inkassation samt til at føre Tilsyn, og Udvalget havde til denne Post udset Urmager Sørensen, der skulde lønnes med 500 Kr.

Simonsen fandt Delingen i Udleje til private og Udleje til Foreninger ret uheldig, men det kunde vel ikke for Tiden ordnes anderledes. Han havde haft Besøg af nogle Lejere, som repræsenterede en af de nye Foreninger, og de havde hævdede, at Lejen af Havejord paa Marselisborg var betydelig dyrere end Nord for Byen, hvor Lejen af en Td. Land kun udgjorde 65 Kr. Vel maatte det indrømmes, at Prisen blev noget billigere ved, at Byen anlagde Vejene, men det var ikke klart, hvem der skulde vedligeholde disse.

Et andet Spørgsmaal, der ogsaa trængte til Drøftelse, var, hvorledes man skulde skaffe Vand til Haverne. Tidligere havde man benyttet en gammel Mergelgrav, men den var vist ikke mere brugelig. Lejerne ønskede derfor Vand lagt derud samt et passende Antal Haner. Hvis man nu ikke vil udleje under 1 Øre pr. □ Alen, kunde man saa ikke imødekomme Lejerne ved at lægge Vand derud.

Samuel sen kunde gøre en Del af Hr. Simonsens Udtalelser til sine. Alle Lejerne ventede at faa det langt bedre, da de nu skulde ind un-

der Byen. Forpagteren, som de tidligere lejede af, tog 140 Kr. pr. Td. Land, medens han selv kun gav 35 Kr., saa Arbejderne havde haft Grund til at haabe nu at slippe noget billigere f. Eks. med $1\frac{1}{2}$ Øre pr. □ Alen. Til Hr. Simonsen vilde han sige, at Lægningen af en Vandledning derud vilde blive en meget dyr Historie, men han skulde spørge Stadsingeniøren.

Müller havde tidligere været med til for en Forening at leje 4 Tdr. Land Nord for Byen for 400 Kr.

Jakob Jensen var af den Mening, at en Vandledning vilde koste mere, end Lejen indbragte i mange Aar. Hvis Forholdene gjorde det nødvendigt, at der lagdes Vand derud, saa var det en selvfølgelig Sag, at man imødekom Lejerne ved at anbringe nogle Haner, men lægge Vand derud for Havernes Skyld, maatte man ikke tænke paa. — Han vilde fraraade Nedsættelse af Prisen; naar Lejerne havde staaet sig ved at give 1 Øre, da de lejede af en privat Mand, kunde de ogsaa staa sig ved det nu, saa meget mere som Byen nu anlagde og vedligeholdt Vejene. Dette var en Forretning for Byen og burde være det, idet det kun var en lille Del af Arbejderne, man kunde skaffe Haver. Byen var iøvrigt billigere end de private Haveudlejere, Møller Weis forlangte saaledes $2\frac{1}{2}$ Øre pr. □ Alen. Ej heller maatte man sammenligne Priserne ved Bortforpagtning af Markjord og Havejord, i sidste Tilfælde var der jo Tale om betydelig mindre Arealer.

Det forekom ham, at dette Forslag var meget hensynsfuld overfor Lejerne.

Nørgaard erindrede om, at man tidligere havde vedtaget at tage 1 Øre pr. □ Alen, og at denne Pris var opført i Budgettet.

Lottrup oplyste, at Markudvalget Nord for Byen fra gammel Tid havde udlejet et lille Areal ca. 6 Td. Land for 65 Kr. pr. Td. Land, at noget var udlejet for 100 Kr. pr. Td. Land, men at man ogsaa havde noget udlejet til 2 Øre pr. □ Alen. den almindelige Pris var imidlertid 1 Øre pr. □ Alen; hvor der var meget vanskelig Jord tog man kun 1½ Øre. Markudvalget og Marselisborgudvalget burde enes om en fælles Optræden; hvis man indførte fælles Betingelser for Udlejning af Havejord, vilde dette sikkert hjælpe en Del paa Havernes Udseende.

Mikael Johansen anbefalede at følge Udvalget, som han takkede for dets store og dygtige Arbejde, og han oplyste, at vort Vandværksvand formentlig var ubrugeligt til Vanding i Haven.

Mousten kunde ikke i Budgettet finde en bestemt Pris anført for Udlejning af Havejord.

Nørgaard oplyste, at Prisen 1 Øre var bestemt af Byraadet, og at Indtægten af Udlejningen i Budgettet var beregnet efter denne Pris.

Mousten syntes ikke, der var synderlig Mening i at forlange 140 Kr. pr. Td. Land, naar man kun kunde leje for et Aar ad Gangen, og man maatte ogsaa erindre, at Jorden kultiveredes ved at anvendes som Have.

Nørgaard vidste vel, at Jorden kultiveredes, men Fordelen var dog vist ret betydningsløs, idet Gangene paa Kryds og tværs gennemskar Havejorden.

Jakob Jensen var enig med Hr. Lottrup i, at det vilde være heldigt, om Marselisborgudvalget og Markudvalget kunde arbejde i Overensstemmelse med hinanden. Efterhaanden vilde Pri-serne imidlertid blive ens over det hele, naar man da undtog de meget gamle Foreninger, idet man

var enig om efterhaanden at inddrage den Jord, der var udlejet til Folk, der drev Fremleje med den.

Han vilde minde om, at man i sin Tid havde givet Forpagteren paa Marselisborg Lov til at holde Kolonihaver for at værne Markerne. Naar man talte om Forskellen paa almindelig Forpagtningsafgift og Haveafgift, maatte man ogsaa erindre, at inddrog man noget af Forpagterens Jord, fik han slet ingen Erstatning, hvorimod Havelejerne i visse Tilfælde kunde faa en Erstatning af indtil 600 pCt. Ogsaa af den Grund maatte Havejord betales dyrere end Markjord.

Nørgaard gjorde opmærksom paa, at naar Havelejerne ikke beholdt deres Jord i en længere Aarrække, var det deres egen Skyld, idet de sædvanligvis forlangte at faa Jorden saa tæt ved Byen som muligt.

Simonsen kunde indse, at det af flere Grunde ikke vilde være heldigt at lægge Vand derud, og at Prisen vel ogsaa var rimelig; han vilde derfor henstille, at man fulgte Udvalget.

Filtenborg var glad ved, at alle efterhaanden blev enige. I Virkeligheden var 1 Øre pr. □ Alen en meget billig Leje, og Byen fik ikke engang 100 Kr. pr. Td. Land, altsaa ikke mere end almindelig Avlsbrugerpris.

Indstillingen vedtoges.
